

Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyllä on mahdollisuus selvittää, mitä tietoja hänestä on kerätty ja talletettu sekä mahdollisuus tarvittaessa saattaa asia tutkittavaksi.

Henkilötietoja voi käsitellä rekisteröidyn antamalla suostumuksella. Käsittely on mahdollista myös, jos rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välillä on sellainen asiakas-, työ- tai jäsenyysuhde, jossa henkilötietojen kerääminen ja tallettaminen ovat tarpeellista osapuolten välisten asioiden hoitamiseksi. Lisäksi oikeus henkilötietojen käsittelyyn voi perustua muussa laissa rekisterinpitäjälle säädettyyn tehtävään.

Henkilötietolaissa rekisteröidylle säädettyjä nimenomaisia oikeuksia ovat:

Tiedonsaantioikeus

Henkilötietojen käsittelyn edellytetään olevan avointa. Rekisterinpitäjä on siten velvollinen antamaan tietoja henkilötietojesi käsittelystä sekä niitä kerättäessä, että käsiteltäessä. Sinulle on kerrottava tiedot: rekisterinpitäjästä ja tarvittaessa tämän edustajasta, henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta, säännönmukaisista tietojen luovutuksista, rekisteröityjen oikeuksien käyttämisestä henkilötietojen käsittelyssä.

Jokaisella on oikeus saada tietoja myös rekisteriselosteesta, joka on laadittava kaikista henkilörekistereistä. Siitä käy ilmi muun muassa rekisterinpitäjän nimi sekä mitä tietoja rekisteriin on kerätty ja mihin niitä käytetään. Rekisterinpitäjä voi lisätä selosteeseen myös rekisteröidyn oikeuksista kertovan osuuden.

Sinulla on oikeus saada rekisteriseloste nähtäväksesi pääsääntöisesti rekisterinpitäjän toimipaikassa. Mikäli rekisteri on verkossa, myös rekisteriselosteen on oltava verkossa.

Tarkastusoikeus

Sinulla on pyynnöstäsi oikeus saada tietää, mitä tietoja sinusta on henkilörekisterissä tai ettei rekisterissä ole sinua koskevia tietoja. Tiedot on annettava sinulle ymmärrettävässä muodossa ja halutessasi saat ne myös kirjallisesti. Sinulla on oikeus saada tietää, mistä tiedot rekisteriä varten säännönmukaisesti hankitaan ja mihin tietoja käytetään ja säännönmukaisesti luovutetaan.

Tietojen tarkastaminen on ilmaista kerran vuodessa. Tarkastusoikeus on pääsääntö. Laissa on kuitenkin poikkeuksia tiettyjä tilanteita varten ja eräät rekisterit on jätetty kokonaan tarkastusoikeuden ulkopuolelle.

Tarkastusoikeuden käyttäminen

Esitä tarkastuspyyntö suoraan rekisterinpitäjälle. Halutessasi voit käyttää tietosuojavaltuutetun toimiston laatimaa mallilomaketta.

Mikäli rekisterinpitäjä kieltäytyy antamasta tietojasi, hänen on annettava sinulle kirjallinen todistus. Todistuksesta käyvät ilmi syyt, joiden vuoksi tarkastusoikeus on evätty. Tämän jälkeen voit käännyä tietosuojavaltuutetun puoleen.

Oikeus saada tietonsa korjatuiksi

Jokaisella on oikeus tulla arvioiduksi oikeiden tietojen perusteella. Rekisteriin voidaan tallettaa vain määritellyn henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja. Rekisterinpitäjän on ilmoitettava tiedon korjaamisesta myös sille, jolle tietojasi on luovutettu ja jolta virheellinen tieto on saatu. Esitä tiedon korjaamisvaatimus suoraan rekisterinpitäjälle. Halutessasi voit käyttää tietosuojavaltuutetun toimiston laatimaa mallilomaketta.

Mikäli rekisterinpitäjä ei suostu korjaamaan tietoa, hänen on annettava sinulle todistus, josta käy ilmi epäämisen syyt. Tämän jälkeen voit käännyä tietosuojavaltuutetun puoleen.

Kielto-oikeus

Sinulla on oikeus kieltää rekisterinpitäjää käsittelemästä sinua koskevia tietoja tiettyihin tarkoituksiin. Voit kieltää tietojesi käytön suoramainontaa, etämyyntiä tai muuta suoramarkkinointia sekä markkina- ja mielipidetutkimusta tai henkilömatrikkeliä ja sukututkimusta varten.

Jos haluat kieltää osoitetietojesi käyttämisen tai luovuttamisen suoramarkkinointitarkoituksiin, ilmoita kiellosta rekisterinpitäjälle, esim. puhelin- tai lehtiyhtiölle tai yhdistykselle. Voit ilmoittaa kiellon puhelimitse tai kirjallisesti. Kielto-oikeuden käyttäminen on maksutonta.

Mahdollisimman kattavan kiellon aikaansaamiseksi voit kieltää seuraavia tahoja luovuttamasta osoitetietojasi: Väestörekisterikeskus ja Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi.

Käytännön toimet

Kun rekisteröity haluaa käyttää näitä oikeuksia tai hänellä on kysyttävää henkilötietojensa käsittelystä, hänen on ensisijaisesti otettava yhteyttä asianomaiseen rekisterinpitäjään. Ellei rekisteröity saa selvitettyä asiaansa rekisterinpitäjän kanssa, hän voi ottaa yhteyttä tietosuojavaltuutetun toimistoon.

Jos henkilötietojen käsittelyssä voi olla kyse henkilötietolaissa tai rikoslaissa määritellystä rikoksesta, rekisteröity voi pyytää myös poliisiviranomaista selvittämään asiaa.

Palkkahallinnon rekisterin ollessa kyseessä, rekisterinpitäjä on työnantajayritys.